

Karvės ola – kur kas erdvesnė

Alfonsas KAZITĖNAS

Balandžio 15-16 dienomis Biržų krašte lankėsi vienas žinomiausių Rusijos speleologų nardytojų Aleksejus Aksionovas su kolega Andrejumi Lebedevu.

Juos atlydėjo Lietuvos speleologų klubo „Aenigma“ nariai Vidmantas Balkūnas, Irena ir Aidas Gudaičiai. Svečiai (kartu su Lietuvos geologijos tarnybos ir Biržų regioninio parko atstovais) dar kartą apžiūrėjo keletą unikaliausių karsto įgriuvų Biržų ir Pasvalio rajonuose.

Pasak regioninio parko biologo Nerijaus Žitkevičiaus, rusų speleologai nėrė į Karvės olą ir aptiko naują 15 m pločio salę.

Nukelta į 10 p.

Karvės ola – kur kas erdvesnė

Atkelta iš 1 p.

Pernakvoję Pasvalyje, jie prie Karvės olos grįžo kitądien, kai nusiskaidrijo vanduo, ir dar kartą nėrė į jos labirintus. Iki šiol buvo žinomi oloje esantys 5 urvai – Blizgancioji, Rupūžės, Šlapioji olos bei Siauroji ir Šikšnosparnių landos, kurių bendras ilgis siekia 46 metrus. Po naujo atradimo situacija pasikeitė. Manoma, kad bendras požemio labirintų ilgis kur kas didesnis. Be to, specialistai iš naujo išmatavo Karvės olą ir nustatė, kad jos gylis yra ne 12,5 m, kaip skelbta daugelį metų, o 19 m (iš jų 7 m po vandeniu).

„Karvės oloje aptiktos naujos vandeniui apsemtos ertmės teikia nemažai vilčių. Jau dabar galime teigti, kad urvas gilesnis ir ilgesnis, negu manyta ligi šiol. Su išsamia tyrimų ataskaita Biržų krašto visuomenė galės susipažinti klubo elektroniniame puslapyje, kai tik bus baigti tyrimieji darbai“, - patikino biržiečius klubo „Aenigma“ vadovas Aidas Gudaitis.

Šiaurės Lietuvos karsto urvų tyrimams vadovauja Maskvos speleologų klubo „Sokolniki –

RUDN” vienas iš vadovų, naras Aleksejus Aksionovas. Jis į mūsų šalį atvyksta jau ne pirmą kartą. Pernai tyrinėjo Kirkilų karsto ežerėlius. Kartu su juo ekspedicijoje dalyvavę mūsų šalies speleologai išvalė šiukšles iš Karvės olos urvų. Anuometinė svečio viešnagė mūsų krašto speleologams padovanojo tikrą staigmeną. Naro dėka Lietuvoje atrastas naujas karsto urvas – Pasvalyje esantis Žalsvasis šaltinis. Iki tol manyta, kad tai esąs paprastas, tik galingas šaltinis. Aleksejus jame aptiko dvi požemines sales, iš kurių vieną pavadino „Aenigma“, kitą – Saulėtąja. Taip pat patikslino Žalsvojo šaltinio gylį. Pasirodo, dvigubai gilesnis nei iki tol buvo skelbiama – net 16 metrų. Šįkart svečiai iš Maskvos vėl nardė po garsiuosius Pasvalio krašto šaltinius - Orijos bei Žalsvajį. Galutinai įsitikino, kad Orijos šaltinis nėra urvas. Taigi Karvės ola Karaimiškyje ir Žalsvasis šaltinis Pasvalyje yra vieninteliai karsto kilmės urvai Lietuvoje. Maskviečių žodžiais, - tikras mūsų šalies gamtos lobis.

* * *

„Aenigma“ yra didžiausia speleologų organizacija Baltijos regione. Klubas užsiima urvų paieška ir jų tyrimais. Kasmet surengia apie 10 pažintinių ir tiriamųjų ekspedicijų įvairiuose Europos ir Artimųjų Rytų kraštuose. Klubo atstovai pasakojo, jog nuo sovietinių laikų draugauja su kolegomis iš Maskvos. Su jais ryšius užmezgė vienas žinomiausių Lietuvos speleologų nardytojų Vytautas Gudaitis. Jis aistra tyrinėti požeminius urvus užkrėtė savo sūnų Aidą ir marčią Ireną, kurie į ekspedicijas dabar vežasi dar mažametes savo dukreles. Iš vienos šeimos ugdomi kelinta speleologų karta. Beje, šis užsiėmimas - vienas pavojingiausių pasaulyje, speleologų amžius trumpiausias, daug pasišventusiųjų žūsta. Narai, nusileisdami į požemines tuštumas, su savimi nešasi sudėtingą įrangą, paskui save tempia virvę. Nerdami į Karvės olos bei Žalsvojo šaltinio urvus, irgi naudojosi šiomis priemonėmis.

Klubas „Aenigma“ kasmet organizuoja speleologų mokymus, entuziastus moko pagrindinių tyrinėjimų urvuose principų bei keliavimo kalnuose ypatumų. Narai treniruojami užšalusiuose ežeruose po ledu, kur sąlygos primena požeminius urvus.